

De vreselijke K2

Het team van Nirmal Purja op de top van de K2, met 8.611 meter de op één na hoogste berg ter wereld. Daar zongen ze het Nepalese volkslied. © NIMSDAI/RED BULL CONTENT POOL

Beklijvend. Het is het enige woord dat past bij mijn twee gesprekken met de mythe Reinhold Messner, de eerste klimmer die alle achtduizenders solo en zonder zuurstof heeft bedwongen. Messner is inmiddels 76 en of hij nog wandelt of klimt, zijn jaks gaat bekijken in de alpenweiden boven Bolzano, ik zou het niet weten.

De Südtiroler Messner beoefende als een van de eersten bergbeklimmen als sport. Hij trainde zijn conditie met lopen, zijn techniek op lage rotswanden, wilde de eerste en de beste zijn. De aanleiding voor mijn eerste ontmoeting in 2003 was de vijftigste verjaardag van de eerste gelukke beklimming van de Mount Everest door de Nieuw-Zeelander Edmund Hillary en de Sherpa Tenzing Norgay. Vijfentwintig jaar later zou Messner als eerste zonder de hulp van zuurstof op het dak van de wereld staan. Twee jaar later (1980) deed hij dat solo over en in één moeite reeg hij daarna alle veertien achtduizenders aan zijn scalp. Messner is en blijft de maat der dingen in de hogere klimwereld.

Voor Messner was er enerzijds klimmen als een mix van esoterie, anarchie en Star Trek - steeds nieuwe routes zoeken, gaan waar niemand ooit was geweest - en anderzijds het commerciële klimmen, waarbij niet het klimtalent of de conditie maar de hoeveelheid zuurstof en het aantal helpers de kans op succes bepalen.

Hij had een dodelijke uit-smijter: "Zelfs mijn grootmoeder kan de Everest op. Als we 100.000 dollar betalen."

De domkop in mijn antwoordde: "Klimt uw grootmoeder dan nog?"

Messner antwoordde: "Nee, ze is al lang dood. Ik bedoel: ze sleuren om het even wie die berg naar boven."

Messner deed zelf vijftien jaar over de veertien achtduizenders. Tweeënveertig klimmers zijn hem gevolgd, de meesten met de hulp van zuurstof. Hij zal ze ongetwijfeld showklimmers noemen. De laatste jaren is klimmen veranderd, nog extremer en vooral sneller geworden. Het beste voorbeeld is de Catalaan Kilian Jornet, die in 2019 de Everest als het ware naar boven liep in 26 uur, zonder zuurstof en zonder gebruik te maken van de vaste touwen langs de commerciële klimsnelwegen.

Wellicht kan Jornet op de goedkeuring van de grootmeester rekenen. Het mailadres van Messner werkt niet meer, ik kan het niet checken. Hopelijk maakt Messner ook een uitzondering voor Nirmal Purja. Die Nepalees - geen Sherpa, wat letterlijk betekent 'mens uit het oosten', maar een Magar - beklom alle acht-

duizenders in zes maanden en zes dagen. Met zuurstof, jawel. De 38-jarige Purja, een voormalig SBS-commando in het Britse leger die vocht in de bergen van Afghanistan, verbeterde dat record met bijna acht jaar.

Oké, hij woont in de buurt, is van bij de geboorte geacclimatiseerd en kan de bergen in wanneer hij maar wil. Klopt helemaal, maar deze maand presteerde Purja nog iets uitzonderlijks, van het meest extreme wat klimmers ooit is gelukt. Nadat alle achtduizenders waren bedwongen in ideale omstandigheden, meestal in de zomer, volgde de uitdaging om ze allemaal ook in de winter 'te doen'.

Tot vorig jaar waren ze op dertien van de veertien pieken in de winter al eens boven geraakt bij -50, -60 graden, alleen op die vreselijke K2 niet. Overal waren ze ook al eens zonder zuurstof boven geraakt, alleen op de hoogste, de Everest, werd zuurstof gebruikt. Dat heeft te maken met de luchtdruk die in de

winter meestal lager is dan in de lente/zomer, waardoor zuurstof minder makkelijk in de longen komt.

De K2 in de winter gold al langer als de ultieme uitdaging. Die berg in de Pakistaanse Karakoram is met 8.611 meter de tweede hoogste ter wereld én de tweede meest dodelijke met één overlijden op vier beklimmingen (de Annapurna I had tot voor kort 40 procent doden). Kazakken, Russen, Kirgiziërs, Canadezen, Amerikanen, Britten, Spanjaarden, allemaal hadden ze hun tanden op de K2 stuk gebeten en/of waren ze gestorven.

Tot vandaag een week geleden. Toen deden tien Nepale-

zen wat niemand van alle grote Europese en Amerikaanse klimmers hen had voorgedaan. Expeditieleider Nirmal Purja zorgde voor een primeur in de primeur: hij haalde de top van de K2 in de winter zonder zuurstof.

Of waar corona ook goed voor is. Door een gebrek aan klanten/toeristen/klimmers zag het klimmersvolk uit Nepal het inkomen verschrompelen. Waarna de gidsen van Seven Summits Trek zelf geld zochten en hun ultieme tocht in elkaar staken. Niet gehinderd door blanke toeristen/klimmers, konden de rasklimmers eindelijk eens voor zichzelf klimmen. Ze waren met tien en alle tien haalden ze tegelijk de top. Op de top hebben ze hun nationale hymne gezongen. Op de terugweg - het blijven dienstbare Nepalezen - borgen ze in één moeite het lijk van de diezelfde dag verongelukte Spaanse klimmer Sergi Mingote. De K2 was uitzonderlijk mild geweest met één dode voor tien gelukke beklimmingen.

Excuses voor deze uitstap, maar tussen alle voetbal en cross mocht u dit ook weten.

Tien Nepalezen deden wat niemand van alle Europese en Amerikaanse klimmers hen had voorgedaan: de K2 in de winter bedwongen